

BİLİŞİM SUÇLARININ İŞLENMESİ SURETİYLE ELDE EDİLEN MENFAATİN BULUNDUĞU HESABIN ASKIYA ALINMASI VE ELKOYMA TEDBİRLERİ

*SUSPENSION AND SEIZURE MEASURES OF ACCOUNT CONTAINING BENEFITS OBTAINED
THROUGH THE CYBER CRIMES*

Araştırma Makalesi
Hakan GÜNDÜZ*

ÖZ

Ceza muhakemesinin yapılabilmesi, bu kapsamda maddi gerçeği ortaya koyacak delillerin elde edilmesi ve muhafazası, ileride verilecek hükmün infazının sağlanabilmesi için başvurulacak en önemli araçlar “koruma tedbirleri”dir. Bilişim sistemlerinin suç işlemede her geçen gün daha fazla kullanılması, kanun koyucuyu, delillerin kaybolmasının önlenmesi ve mağdurun zararının giderilmesi için ceza muhakemesinde yeni koruma tedbirleri ihdas etmeye yöneltmiştir. Bu kapsamda 24.12.2025 tarihli ve 7571 sayılı Kanun ile 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu’na “*Bilişim suçlarının işlenmesi suretiyle elde edilen menfaatin bulunduğu hesabın askıya alınması ve elkoyma*” başlıklı 128/A maddesi eklenmiştir. Söz konusu madde kapsamında “*hesabın askıya alınması*” ve “*suça konu menfaate elkoyma*” adı altında iki ayrı koruma tedbirine yer verilmiştir. Bu tedbirlerden, elkoyma tedbirinin çeşitli görünüm şekilleri daha önce de Ceza Muhakemesi Kanunu’nda yer almasına rağmen, “*hesabın askıya alınması*” tedbiri, ceza muhakemesi hukuku açısından yeni bir tedbirdir. Özellikle “*hesabın askıya alınması*” tedbirine özel hukuk tüzel kişileri olan “*banka, ödeme hizmeti sağlayıcısı veya kripto varlık hizmet sağlayıcısı*”nın karar verebilmesi, bu tedbiri diğer tedbirlerden farklı kılan en önemli yönü olarak öne çıkmaktadır. Çalışmamız kapsamında, her iki koruma tedbirinin kapsamı, koşulları, uygulanması ve sona ermesi sırasıyla ele alınmıştır.

DOI: 10.32957/hacettepehdf.1872070

Makalenin Geliş Tarihi: 26.01.2026

Makalenin Kabul Tarihi: 17.06.2026

* Doç. Dr., Hasan Kalyoncu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı

E-posta: hakan.gunduz@hku.edu.tr

ORCID: 0000-0002-2437-8329

Bu makale Hacettepe Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi Araştırma ve Yayın Etiği kurallarına uygun olarak hazırlanmıştır.

Anahtar Kelimeler: Ceza Muhakemesi, Koruma Tedbirleri, Bilişim Suçları, Hesabın Askıya Alınması, Elkoyma

ABSTRACT

The most important tools for conducting criminal proceedings, obtaining and preserving evidence that will reveal the material truth, and ensuring the execution of the judgment to be given in the future are "protection measures". The increasing use of information systems in committing crimes has led legislators to introduce new protection measures in criminal proceedings to prevent the loss of evidence and to ensure compensation for the victim. In this context, Article 128/A, titled " *Suspension and Seizure of Account Containing Benefits Obtained Through the Cyber Crimes*," was added to the Code of Criminal Procedure No. 5271 by Law No. 7571 dated December 24, 2025. This article includes two separate protection measures: "suspension of the account" and "seizure of the benefit related to the crime". While seizure measures, in various forms, have been previously included in the Code of Criminal Procedure, the "suspension of the account" measure is a new measure in terms of criminal procedural law. The fact that private legal entities such as "banks, payment service providers, or crypto asset service providers" can decide on the " suspension of the account" measure is the most important aspect that distinguishes this measure from others. In this study, the scope, conditions, application, and termination of both protection measures are examined in turn.

Keywords: Criminal Procedure, Protection Measures, Cyber Crimes, Suspension of the Account, Seizure

EXTENDED SUMMARY

In this study, we have examined the scope, conditions, implementation, and termination of the measures of "suspension of the account" and "seizure of the benefit related to the crime" regulated in Article 128/A added to the Code of Criminal Procedure by Law No. 7571, and we have expressed our criticisms and suggestions regarding these issues.

Given the increasing use of information systems in committing crimes, it is appropriate for the legislator to establish these measures to prevent the loss of evidence and the victimization of those harmed by the crime.

The second paragraph of Article 128/A of the Code of Criminal Procedure states that the suspension process and account transactions will be immediately reported to the Chief Public Prosecutor's Office by the relevant financial institution, along with all information and documents; the account holder may apply to the Chief Public Prosecutor's Office for the lifting of the suspension, and the public prosecutor will decide on the application within twenty-four hours. This indicates that this measure can only be applied during the investigation phase.

Article 128/A of the Code of Criminal Procedure lists the authorities that can decide on the measure of account suspension; The banks, payment service providers, and cryptocurrency service providers are listed as such. It appears that these authorities, empowered to decide on suspension of the account measures, are private legal entities. According to Article 128/A of the Code of Criminal Procedure, before the investigation phase even begins, the bank, payment service provider, or cryptocurrency service provider will implement the suspension of the account measure and immediately notify the public prosecutor's office of the situation along with all relevant information and documents. We believe that granting such a significant authority, which directly interferes with property rights and should be exercised by judicial authorities on behalf of the public, to private legal entities that are not experts in criminal law and criminal procedure, and therefore cannot be expected to assess the elements of cybercrimes and the level of suspicion in the evidence indicating that these crimes have been committed, is inappropriate in accordance with the principles of legal security and legal certainty. Therefore, instead of the aforementioned private legal entities, we believe that granting the authority to implement the account suspension measure to judicial police officers specializing in forensic IT, as a rule by the decision of the public prosecutor, or in cases where the public prosecutor cannot be reached, by the written order of the law enforcement officer in charge, would be a more appropriate approach in line with the general principles of criminal procedural law and parallel to the practice in other protective measures.

The suspension process must also be notified to the account holder by the authority that decided on this measure. If the account holder believes that this action is unlawful and should be lifted, the authority to which they can appeal is the Chief Public Prosecutor's Office, which is authorized to investigate the crime that led to the suspension. No legal remedy is foreseen against this decision of the Public Prosecutor. In our opinion, it would be appropriate to make a regulation allowing an appeal to the magistrate court against the decision of the Public Prosecutor's Office in order to protect the right to property. By adding a provision to Article 128/A, paragraph 6 of the Code of Criminal Procedure (CMK) stating that "Real and legal persons who decide on the suspension of an account pursuant to this article shall not be held legally liable," the path to seeking redress for the harm suffered by individuals whose accounts have been unlawfully suspended by private legal entities listed in the law will be closed. Furthermore, since this measure is not among the restrictively regulated protective measures in Article 141, paragraph 1 of the CMK, and does not fall under the scope of the third paragraph of the same article concerning actions taken by judges or public prosecutors related to judicial proceedings, compensation from the State for damages arising from this protective measure will also be impossible. We believe this provision, which we think was introduced to allow private legal entities listed in the article to exercise this authority without fear of future legal liability, is inappropriate. At the very least, given that the State has granted this authority to these private legal entities, we believe that a legislative amendment should be made to include the suspension of accounts as a protective measure among those listed in Article 141, paragraph 1 of the Code of Criminal Procedure, and that the State should provide compensation for any damages arising from the application of this measure.

Article 128/A of the Code of Criminal Procedure does not include any details regarding the execution of the seizure measure. Since analogy is generally possible in terms of procedural rules, Article 128 should be consulted regarding the provisions on how the seizure of the criminal interest in the suspended account should be carried out, and the provisions applicable to the measure in Article 128/A should also be applied to this measure.

GİRİŞ

Ceza yargılamasının en temel amacı; insan hakları ihlallerine yol açmadan, muhakeme hukuku kurallarına uyarak ve bu kapsamda şüphelinin, sanığın ve mağdurun haklarını koruyarak, hukuki barışı sağlayan bir hüküm vermek suretiyle maddi gerçeğe ulaşmaktır.¹ Ceza yargılamasında şekli gerçeğe yetinilmez; maddi gerçeğe ulaşmak hedeflenir.² Maddi gerçek; geçmişte yaşanmış bir olayın deliller aracılığı ile ortaya konulmuş hali olarak tarif edilebilir.³

Ceza muhakemesinin yapılabilmesi, bu kapsamda maddi gerçeği ortaya koyacak delillerin elde edilmesi ve muhafazası, ileride verilecek hükmün infazının sağlanabilmesi için başvurulacak en önemli araçlar “*koruma tedbirleri*”dir. “*Koruma tedbirleri*”; maddi gerçeğe ulaşmak amacıyla yapılan ceza muhakemesinde delillerin elde edilmesi, karartılmasının önlenmesi ve muhafazası, muhakemenin yapılabilmesi ya da ileride verilecek hükmün infaz edilebilmesini sağlanması amaçlarına yönelik araçlar niteliğinde olan, gerektiği takdirde zor kullanmak suretiyle icra edilerek hükmün kesinleşmesinden önce bir temel hakkı kısıtlayan ve bu nedenle kanunla düzenlenen, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde başvurulacak, geçici ve kural olarak hâkim, istisnai olarak Kanun’da gösterilen merciin kararını gerektiren tedbirler olarak tanımlanabilir.⁴ 5271 sayılı Ceza

¹ Veli Özer Özbek, Koray Doğan ve Pınar Bacaksız, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 18. bs. (Ankara: Seçkin Yayınevi, 2025), 40; Cumhur Şahin ve Neslihan Göktürk, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 16. bs. (Ankara: Seçkin Yayınevi, 2025), 27; Murat Volkan Dülger ve Şaban Cankat Taşkın, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 2. bs. (Ankara: Seçkin Yayınevi, 2024), 43.

² Feridun Yenisey ve Ayşe Nuhoğlu, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 13. bs. (Ankara: Seçkin Yayınevi, 2025), 92.

³ Nur Centel ve Hamide Zafer, *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 20. bs. (İstanbul: Beta Yayınevi, 2021), 6.

⁴ Bahri Öztürk, Durmuş Tezcan, Mustafa Ruhan Erdem, Esra Alan, Özge Sırma Gezer, Yasemin F. Saygılar, Özdem Özyayın, Efser Erden Tütüncü ve Mehmet Can Tok, Nazari ve Uygulamalı *Ceza Muhakemesi Hukuku*, 18. bs. (Ankara: Seçkin Yayınevi, 2024), 437; Şahin ve Göktürk, *Ceza Muhakemesi*, 275; Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Ceza Muhakemesi*, 230; Bahri Öztürk, Behiye Eker

Muhakemesi Kanunu’nda (CMK) “*koruma tedbirleri*” başlığı altında sırasıyla; yakalama ve gözaltı, tutuklama, adli kontrol, arama ve elkoyma, telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetlenmesi, gizli soruşturmacı görevlendirilmesi ve teknik araçlarla izleme tedbirleri düzenlenmiştir.

“*Verileri toplayıp yerleştirdikten sonra bunları otomatik işlemlere tâbi tutma olanağını veren manyetik sistemler*”⁵ olarak tarif edilebilecek bilişim sistemlerinin hayatın her alanında yoğun bir şekilde kullanılması pek çok yönüyle topluma fayda sağlamaktadır. Bununla birlikte, bilişim sistemlerinin araç olarak kullanılması, bir kısım suçların işlenmesini kolaylaştırdığı gibi bazı durumlarda failerin tespitini güçleştirmektedir. Belirtilen sebeplerle bu sistemler suç işlemede her geçen gün artan sıklıkla kullanılmaktadır.

Toplumsal düzeni sağlamak üzere konulan hukuk kuralları, toplumsal değişimlere, gelişmelere uyum sağlamak zorundadır. Bu kapsamda, toplumsal ihtiyaçlar gerektirdiğinde kanunlarda gerekli değişiklikler kanun koyucu irade tarafından yapılmaktadır. Bilişim sistemlerinin suç işlemede her geçen gün daha fazla kullanılması, kanun koyucuyu, delillerin kaybolmasının önlenmesi ve mağdurun zararının giderilmesi için ceza muhakemesinde yeni koruma tedbirleri ihdas etmeye yöneltmiştir. Bu kapsamda 24.12.2025 tarihli ve 7571 sayılı Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda ve 631 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun⁶’un 22. maddesi ile 5271 sayılı CMK’na “*Bilişim suçlarının işlenmesi suretiyle elde edilen menfaatin bulunduğu hesabın askıya alınması ve elkoyma*” başlıklı 128/A maddesi eklenmiştir. Kanun koyucunun bu düzenlemeyi ihdas etmekteki amacı ise madde gerekçesinde⁷; “*Düzenlemeyle, günümüzdeki teknolojik gelişmelerin etkisiyle hızla artan ve özellikle*

Kazancı ve Sesim Soyer Güleç, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Koruma Tedbirleri*, 5. bs. (Ankara: Seçkin Yayınevi, 2022), 29; Neslihan Göktürk, *Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat (CMK m. 141-144)*, (Ankara: Seçkin Yayınevi, 2024), 21; Centel ve Zafer, *Ceza Muhakemesi*, 379 vd.

⁵ TCK m. 243’ün gerekçesi, Legalbank, erişim 29 Aralık, 2025, <https://legalbank.net/belge/madde-243/2677764>.

⁶ Resmî Gazete Tarih ve Sayısı: 25.12.2025 – 33118, erişim 25 Aralık, 2025, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/12/20251225-33.htm>.

⁷ TBMM İnternet Sitesi, erişim 29 Aralık, 2025, <https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y4/T2/WebOnergeMetni/9dd73bbe-00f6-4c29-8295-bc87a4d228a2.pdf>.

bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle işlenen suçların önlenmesi, yaşanan mağduriyetlerin giderilmesi, işlem güvenliğinin artırılması ile suç ve suçlulukla daha etkin mücadele edilmesinin sağlanması amaçlanmaktadır.” şeklinde ifade edilmiştir.

CMK’nın 128/A maddesi esasında “*hesabın askıya alınması*” ve “*suça konu menfaate elkoyma*” olmak üzere iki ayrı koruma tedbirini bünyesinde barındırmaktadır. Biz de hukuk sistemimize yeni dahil olan bu koruma tedbirlerinin incelemenin yerinde olacağını müşahade etmemiz üzerine, konuyu kapsamlı olarak ele almak gerektiği düşüncesiyle çalışmamızı kaleme aldık.

Bu kapsamda, çalışmamızda sırasıyla “*hesabın askıya alınması tedbiri*” ve “*askıya alınan hesapta bulunan suça konu menfaate elkoyma*” tedbiri konuları ele alınmıştır.

I. BİLİŞİM SUÇLARININ İŞLENMESİ SURETİYLE ELDE EDİLEN MENFAATİN BULUNDUĞU HESABIN ASKIYA ALINMASI TEDBİRİ

Ceza muhakemesi hukukumuz açısından yeni bir tedbir olan ve hesap sahibinin hesabına erişmesinin engellenmesi, hesabında bulunan para ve diğer menkul kıymetler üzerindeki tasarruf yetkisinin geçici olarak ortadan kaldırılması olarak tarif edilebilecek “*hesabın askıya alınması tedbiri*”, birçok yönüyle diğer koruma tedbirlerinden ayrılmaktadır. Özellikle, tedbire karar verecek merci, tedbire başvurulabilmesi için aranan şüphe düzeyi, tedbirin yerine getirilmesi ve tedbire karar veren merciin bir hukuki sorumluluğunun bulunmaması yönlerinden hukuk sistemimiz için yenilik arz eden düzenlemeler ihtiva etmektedir. Bu kapsamda, sırasıyla tedbirin kapsamı, şartları, yerine getirilmesi, sona ermesi ve tedbirden kaynaklanan zararların tazmini konuları incelenecektir.

A. Tedbirin Kapsamı

1. Konu Açısından Tedbirin Kapsamı

CMK’nın 128/A maddesinin 1. fıkrasına göre, tedbirin konusunu; banka, ödeme hizmeti sağlayıcısı veya kripto varlık hizmet sağlayıcısı nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılan ya da yapılmaya teşebbüs edilen işlemlere konu suçta kullanılan her türlü “*hesap*” oluşturmaktadır.

Tedbirin konusunu oluşturan hesabın nezdinde bulunduğu “banka, ödeme hizmeti sağlayıcısı ve kripto varlık hizmet sağlayıcı” kavramlarından ne anlaşılması gerektiğini sırasıyla açıklamak gerekir.

Mevzuatımızda “banka kavramı”ndan ne anlaşılması gerektiğini tüm yönleriyle ortaya koyan bir tanıma yer verilmemiştir. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu’nda “banka”nın genel bir tanımı yapılmamış, bu Kanun’un “Tanımlar ve Kısaltmalar” başlıklı 3. maddesinde; banka türlerinin, mevduat bankaları ve katılım bankaları ile kalkınma ve yatırım bankaları olduğu ifade edildikten sonra, zikredilen banka türlerinin ayrı ayrı tanımı yapılmıştır.⁸ Aynı Kanun’un “Kuruluş şartları” başlıklı 7. maddesinde bankaların anonim şirket şeklinde kurulmasının şart olduğu ifade edilmiştir.

Doktrinde banka; “mevduat toplayan, bu mevduat ile birlikte kendi öz kaynaklarını ekonominin değişik kesimlerindeki finansal gereksinimleri karşılamak için çeşitli şekillerde kredi olarak veren; para ve para yerine geçen menkul değerlerle iş yapan yanı sıra kambiyo ve saklama hizmeti veren, endüstriyel ve ticari işletmeler kuran veya kurulanlara ortak olan ve sıralanan bu faaliyetleri ilgili diğer her türlü ticari ve finansal hizmetleri sunan finansal güven işletmeleri” şeklinde tanımlanmaktadır.⁹

“Ödeme hizmeti sağlayıcısı” ile ilgili hususlar 6493 sayılı Ödeme ve Menkul Kıymet Mutabakat Sistemleri, Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para Kuruluşları Hakkında Kanun’da yer almaktadır. Bu Kanun’un 12. maddesinde “ödeme hizmetleri” ayrıntılı olarak sayılmış ve 13. maddesinde “ödeme hizmeti sağlayıcıları”nın; bankalar, elektronik para kuruluşları, ödeme kuruluşları ve Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim

⁸ “**Mevduat bankası:** Bu Kanuna göre kendi nam ve hesabına mevduat kabul etmek ve kredi kullandırmak esas olmak üzere faaliyet gösteren kuruluşlar ile yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye’deki şubelerini,

Katılım bankası: Bu Kanuna göre özel cari ve katılma hesapları yoluyla fon toplamak ve kredi kullandırmak esas olmak üzere faaliyet gösteren kuruluşlar ile yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye’deki şubelerini,

Kalkınma ve yatırım bankası: Bu Kanuna göre mevduat veya katılım fonu kabul etme dışında; kredi kullandırmak esas olmak üzere faaliyet gösteren ve/veya özel kanunlarla kendilerine verilen görevleri yerine getiren kuruluşlar ile yurt dışında kurulu bu nitelikteki kuruluşların Türkiye’deki şubelerini,” ifade eder.

⁹ Mehmet Vurucu ve Mustafa Ufuk Arı, *A’dan Z’ye Bankacılık, Yasal Mevzuat-Organizasyon-Fonlar*, cilt 1, 2. bs. (Ankara: Seçkin Yayınevi, 2017), 21.

Şirketi olduğu ifade edilmiştir. Ayrıca; “elektronik para kuruluşu”; “elektronik para ihraç etme yetkisi verilen tüzel kişi” şeklinde, “ödeme kuruluşu” ise; “ödeme hizmeti sağlamak ve gerçekleştirmek için bu Kanun kapsamında yetkilendirilmiş tüzel kişi” şeklinde tanımlanmıştır.

“Kripto varlık hizmet sağlayıcısı”, kripto varlıkların küresel çapta yaygınlaşmasının doğal bir sonucu olarak, 6352 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu (SPK)’nda, 26.6.2024 tarihli ve 7518 sayılı Kanun’la yapılan değişikliklerle mevzuatımıza giren bir kavram olmuştur. Bu kapsamda, SPK’da “kripto varlık hizmet sağlayıcı”; “Platformlar, kripto varlık saklama hizmeti sağlayan kuruluşlar ve bu Kanuna dayanılarak yapılacak düzenlemelerde kripto varlıkların ilk satış ya da dağıtımını dâhil olmak üzere kripto varlıklarla ilgili olarak hizmet sağlamak üzere belirlenmiş diğer kuruluşlar” şeklinde tanımlanmıştır. Bununla birlikte, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayımlanan Kripto Varlık Hizmet Sağlayıcıların Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ¹⁰’in 5. maddesinde; kripto varlık hizmet sağlayıcıların kuruluş şartlarından birinin “anonim ortaklık şeklinde kurulmaları” olduğu ifade edilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalardan, tedbirin konusunu oluşturan hesabın nezdinde bulunduğu “banka, ödeme hizmeti sağlayıcısı ve kripto varlık hizmet sağlayıcı”nın özel hukuk tüzel kişileri olduğu anlaşılmaktadır.

2. Uygulanacağı Kişiler Açısından Tedbirin Kapsamı

CMK’nın 128/A maddesinde tedbirin uygulanacağı kişilerin kimler olduğu açıkça ifade edilmemiş olmakla birlikte, tedbirin konusunu oluşturan suçta kullanılan “hesap” kime aitse tedbirin bu kişi hakkında uygulanabileceğini söyleyebiliriz. Aşağıdaki başlık altında inceleyeceğimiz üzere bu tedbir; 128/A maddesinin 1. fıkrasında tahdidi olarak sayılan bilişim suçlarını işlemek maksadıyla hukuka aykırı yollarla girilen mağdura ait hesabın askıya alınması suretiyle uygulanabileceği gibi, şüpheliye ait veya şüphelinin suça konu menfaati başka bir malî kuruma transfer ettiği üçüncü kişiye ait hesabın askıya alınması suretiyle de uygulanabilir.

¹⁰ Resmi Gazete Tarih ve Sayısı: 13.3.2025 – 32840, erişim 29 Aralık, 2025, <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2025/03/20250313-5.htm>.

Tedbirin soruşturma evresinde suça konu menfaatin bulunduğu şüpheliye veya diğer kişilere ait hesap hakkında uygulanabileceği noktasında tereddüt bulunmamakla birlikte, kovuşturma evresinde sanığa ait hesap hakkında bu tedbirin uygulanıp uygulanamayacağı sorusu akla gelmektedir. CMK'nın 128/A maddesinin 1. ve 2. fıkralarında; askıya alma tedbirine karar veren mali kurumlarca askıya alma işlemi ve hesap hareketlerinin, tüm bilgi ve belgelerle birlikte derhal Cumhuriyet başsavcılığına bildirileceğinin belirtilmesi ve hesap sahibinin, askıya alma işleminin kaldırılması için Cumhuriyet başsavcılığına başvurabileceğinin, Cumhuriyet savcısının, başvuru hakkında yirmidört saat içinde karar vereceğinin ifade edilmesi, bu tedbire yalnızca soruşturma evresinde başvurulabileceğini göstermektedir. Zira, düzenlemenin ihdas edilme amacı da göz önünde bulundurulduğunda, bu tedbire henüz suç işlendiğinde veya işlenmeye teşebbüs edildiğinde başvurulmalıdır. Bu nedenle, soruşturma evresinin sonunda yeterli suç şüphesinin varlığını gösteren delilleri bünyesinde barındıran iddianamenin kabulü ile başlayan ve aleni olarak yapılan kovuşturma evresinde bu tedbirin uygulanmasının mümkün olmadığı kanaatindeyiz.

B. Tedbire Karar Verilebilmesinin Şartları

1. Tedbire Başvurulabilecek Suçlar Açısından

CMK'nın 128/A maddesinin başlığı, hesabın askıya alınması tedbirinin tüm "*bilişim suçları*" açısından uygulanabileceği izlenimini yaratacak şekilde kaleme alınmış olmakla birlikte madde metnine bakıldığında, hesabın askıya alınması tedbirine:

- Bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle hırsızlık,
- Bilişim sistemlerinin, banka veya kredi kurumlarının araç olarak kullanılması suretiyle dolandırıcılık,
- Kişinin, kendisini kamu görevlisi veya banka, sigorta ya da kredi kurumlarının çalışanı olarak tanıtması veya bu kurum ve kuruluşlarla ilişkili olduğunu söylemesi suretiyle dolandırıcılık,
- Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması,

suçlarının işlendiği hususunda makul şüphe bulunması halinde başvurulabileceği anlaşılmaktadır.

Gerek ulusal gerekse uluslararası hukuki metinlerde bilişim suçunun bir tanımı bulunmamaktadır. Doktrinde birçok bilişim suçu tanımı bulunmakla birlikte üzerinde uzlaşılan bir tanım da mevcut değildir.¹¹ Bununla birlikte, doktrinde bilişim suçları incelenirken genellikle “doğrudan ve dolaylı bilişim suçları” veya “dar veya geniş anlamda bilişim suçları” şeklinde ayrımlar yapıldığı görülmektedir.¹²

Bilişim sistemlerine ve içerdiği verilere, sistemin ve verilerin işleyişi ile güvenliğine karşı suçlar, doğrudan veya dar anlamda bilişim suçları olarak adlandırılabilir ilk kategoriye oluşturmaktadır.¹³ 5237 sayılı TCK’nın İkinci Kitabının “Topluma Karşı Suçlar” başlıklı Üçüncü Kısımının “Bilişim Alanında Suçlar” başlıklı Onuncu Bölümünde yer alan “Bilişim sistemine girme (m. 243)”, “Sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme (m. 244)”, “Banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması (m. 245)” ve “Yasak cihaz veya programlar (m. 245/A)” zikredilen kategori kapsamındaki suç tipleridir.

Başka araçlarla da işlenmesi mümkün olan klasik suçların işlenmesinde bazen bilişim sistemleri araç olarak kullanılabilir. Bu kapsamda bilişim sistemlerinin araç olarak kullanılmasının hırsızlık ve dolandırıcılık gibi bazı suçların cezayı ağırlaştıran nitelikli hali olarak düzenlendiği görülmektedir. Bunun yanı sıra suçların nitelikli hali olarak düzenlenmemekle birlikte, diğer araçlar gibi bilişim sistemlerinin suçta kullanılan bir araç olduğu ancak suçun unsuru olarak düzenlenmediği (örneğin; haberleşmenin gizliliğini ihlal, özel hayatın gizliliğini ihlal gibi) suçlar bulunmaktadır. Dolaylı bilişim suçları olarak adlandırılabilir bahse konu suçlar ikinci kategoriye oluşturmaktadır.¹⁴

¹¹ Berrin Bozdoğan Akbulut, “Bilişim Suçları,” *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 8, 1-2 (2000): 549 vd. https://dergipark.org.tr/tr/pub/suhfd/article/280658?issue_id=26619; bilişim suçu tanımlarına ilişkin ayrıntılı bilgi için bkz. Murat Volkan Dülger, *Bilişim Suçları ve İnternet İletişim Hukuku*, 11. bs. (Ankara: Seçkin Yayınevi, 2025), 80 vd.

¹² Ayrıntılı bilgi için bkz. Ahmet Gül, *Doğrudan-Dolaylı Bilişim Suçları*, 3. bs. (Ankara: Seçkin Yayınevi, 2021), 29 vd.; Nevzat Özsoy, “Yargıtay Kararları Işığında Doğrudan Bilişim Suçları (TCK. 243 ve 244),” *Yaşar Hukuk Dergisi* 1, 2 (2019): 295. https://dergipark.org.tr/tr/pub/yhd/article/807720?issue_id=52537; Dülger, *Bilişim Suçları*, 82-83; Bozdoğan Akbulut, “Bilişim Suçları,” 550; Pelin Özkaya, “Dijital Dünyada Çevrimiçi Riskler, Bilişim Suçları ve Mağdur Çocuk,” *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi* 53 (2023): 15. https://dergipark.org.tr/tr/pub/taad/article/1231771?issue_id=75096.

¹³ Dülger, *Bilişim Suçları*, 82.

¹⁴ Dülger, *Bilişim Suçları*, 82; Özkaya, “Bilişim Suçları,” 15.

Yukarıdaki açıklamaların ışığında 128/A maddesinin metni incelendiğinde; hesabın askıya alınması tedbirine başvurulacak suçlardan ilk üçünün dolaylı bilişim suçu, son sırada yer alan suçun ise doğrudan bilişim suçu olduğu görülmektedir. Madde gerekçesinde¹⁵; bilişim suçlarının arasından bu suçların neden ve nasıl belirlendiğine ilişkin bir açıklık bulunmamakla birlikte, bu tedbirin ihdas edilme amacı “*Teknolojik gelişmeler karşısında, işlem yapılmasının önlenmesi ve mağdurların korunması bakımından mali bir önlem alma zorunluluğu ortaya çıkmıştır.*” şeklinde ifade edilmiştir. Bilişim sistemlerinin araç olarak kullanılması suretiyle hırsızlık ve dolandırıcılık suçlarının işlenmesi yahut banka ve kredi kartlarının kopyalanması ve benzeri şekilde bilgileri ele geçirilen kartlar üzerinden haksız menfaat elde edilmesi vakalarıyla gün geçtikçe artan bir şekilde karşılaşılmaktadır. Yine, kendisini kamu görevlisi veya banka, sigorta ya da kredi kurumlarının çalışanı olarak tanıtmak veya bu kurum ve kuruluşlarla ilişkili olduğunu söylemek suretiyle dolandırıcılık suçunun işlenmesi için de aynı hususları söyleyebiliriz. Teknolojik gelişmelerle doğru orantılı olarak artan bir şekilde işlenen bahse konu bilişim suçlarının, hesabın askıya alınması tedbirinin uygulanabileceği suçlar olarak düzenlenmesinin yerinde olduğu kanaatindeyiz.

Bununla birlikte, TCK 243 ve devamı maddelerde düzenlenen “*Bilişim alanında suçlar*”dan yalnızca “*banka veya kredi kartlarının kötüye kullanılması suçu*”na yer verildiği görülmektedir. TCK’nın 245. maddesi dışında kalan suçlara ilişkin düzenlemeler incelendiğinde; 243. maddede¹⁶ düzenlenen “*Bilişim sistemine girme*” ve

¹⁵ TBMM İnternet Sitesi, erişim 29 Aralık, 2025, <https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y4/T2/WebOnergeMetni/9dd73bbe-00f6-4c29-8295-bc87a4d228a2.pdf>.

¹⁶ “(1) Bir bilişim sisteminin bütününe veya bir kısmına, hukuka aykırı olarak giren veya orada kalmaya devam eden kimseye bir yıla kadar hapis veya adli para cezası verilir.

(2) Yukarıdaki fıkra da tanımlanan fiillerin bedeli karşılığı yararlanılabilen sistemler hakkında işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranına kadar indirilir.

(3) Bu fiil nedeniyle sistemin içerdiği veriler yok olur veya değişirse, altı aydan iki yıla kadar hapis cezasına hükmolunur.

(4) (Ek: 24/3/2016-6698/30 md.) Bir bilişim sisteminin kendi içinde veya bilişim sistemleri arasında gerçekleşen veri nakillerini, sisteme girmeksizin teknik araçlarla hukuka aykırı olarak izleyen kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.”

245/A maddesinde¹⁷ düzenlenen “Yasak cihaz veya programlar” suçlarının maddi unsurları göz önünde bulundurulduğunda – banka, ödeme hizmeti sağlayıcısı veya kripto varlık hizmet sağlayıcısı nezdinde bulunan veya bu kuruluşlar aracılığı ile yapılan işlemlere konu bir hesaptan haksız çıkar sağlanması suretiyle işlenebileceklerine dair bir düzenleme içermemeleri nedeniyle - bu suçların hesabın askıya alınması tedbirinin uygulanma alanı bulabileceği suçlar olmadığını değerlendirmekteyiz. Bununla birlikte, “Sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme” başlıklı 244. maddede¹⁸ düzenlenen “Bir bilişim sisteminin işleyişini engelleme veya bozma” ve “Bir bilişim sistemindeki verileri bozma, yok etme, değiştirme veya erişilmez kılma, sisteme veri yerleştirme, var olan verileri başka bir yere gönderme” fiillerinin bir banka veya kredi kurumuna ait bilişim sistemi üzerinde işlenmesi ve bu suretle haksız çıkar sağlanması söz konusu olabilecektir. Ancak, CMK’nın 128/A maddede hesabın askıya alınması tedbirine başvurulabilecek suçların tahdidi olarak sayılması nedeniyle, TCK’nın 244. maddesinde düzenlenen suç açısından askıya alma tedbirinin uygulanması mümkün olmayacaktır. Zira, TCK’nın 244/4. maddesinde yer alan “haksız bir çıkar sağlamanın başka bir suç oluşturmaması halinde” ifadesinden hareketle bahse konu maddede düzenlenen suçun “tali norm” niteliğinde olduğu, failin fiilinin “bilişim sistemlerinin kullanılması suretiyle hırsızlık veya dolandırıcılık” gibi bir suçu oluşturmaması durumunda bu suç tipine gidileceği açık olmakla birlikte, bir bankanın bilişim sistemine ve bu kapsamda banka hesaplarına girilerek haksız çıkar sağlamanın “bilişim sistemlerinin kullanılması

¹⁷ “(1) Bir cihazın, bilgisayar programının, şifrenin veya sair güvenlik kodunun; münhasıran bu Bölümde yer alan suçlar ile bilişim sistemlerinin araç olarak kullanılması suretiyle işlenebilen diğer suçların işlenmesi için yapılması veya oluşturulması durumunda, bunları imal eden, ithal eden, sevk eden, nakleden, depolayan, kabul eden, satan, satışa arz eden, satın alan, başkalarına veren veya bulunduran kişi, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.”

¹⁸ “(1) Bir bilişim sisteminin işleyişini engelleyen veya bozan kişi, bir yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Bir bilişim sistemindeki verileri bozan, yok eden, değiştiren veya erişilmez kılan, sisteme veri yerleştiren, var olan verileri başka bir yere gönderen kişi, altı aydan üç yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(3) Bu fiillerin bir banka veya kredi kurumuna ya da bir kamu kurum veya kuruluşuna ait bilişim sistemi üzerinde işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.

(4) Yukarıdaki fıkralarda tanımlanan fiillerin işlenmesi suretiyle kişinin kendisinin veya başkasının yararına haksız bir çıkar sağlamanın başka bir suç oluşturmaması halinde, iki yıldan altı yıla kadar hapis ve beşbin güne kadar adli para cezasına hükmolunur.”

suretiyle hırsızlık veya dolandırıcılık” suçlarını oluşturmaması durumunda CMK’nın 128/A maddesindeki tedbir uygulama alanı bulamayacaktır. Bunun bir eksiklik olduğunu değerlendiriyoruz ve yapılacak bir kanun değişikliği ile TCK’nın 244. maddesinde düzenlenen suçun da askıya alma tedbirinin uygulanabileceği suçların arasına dahil edilmesi gerektiğini değerlendiriyoruz.

2. Tedbire Karar Verecek Merci Açısından

CMK’nın 128/A maddesinde, hesabın askıya alınması tedbirine karar verebilecek merciler; banka, ödeme hizmeti sağlayıcısı veya kripto varlık hizmet sağlayıcısı olarak sayılmıştır.

Yukarıda, “*Konu Açısından Tedbirin Kapsamı*” başlığı altında “*banka, ödeme hizmeti sağlayıcısı*” kavramlarından ne anlaşılması gerektiğini ve bu kurumların hukuki statüsünü açıklamıştık. Yaptığımız bu açıklamalar bize, hesabın askıya alınması tedbirine karar vermeye yetkili bu mercilerin, özel hukuk tüzel kişileri olduğunu göstermektedir. Bu özel hukuk tüzel kişilerine söz konusu tedbire karar verme yetkisinin verilmesinin yerindeliliğine ilişkin görüşümüzü ifade etmeden önce, madde gerekçesini, kanun teklifinin yasalaşma sürecine ilişkin raporlara yansıyan görüşleri, ceza muhakemesinde diğer koruma tedbirlerine hangi mercilerce karar verildiğini açıklamak yerinde olacaktır.

Madde gerekçesini incelediğimizde; bu tedbire karar verecek merci olarak neden anılan özel hukuk tüzel kişilerinin tercih edildiğine ilişkin bir açıklık bulunmadığını görmekteyiz.¹⁹ Kanun koyucu iradenin bu mali kurumları tercih etmekteki amacını anlayabilmek için TBMM Adalet Komisyonu Raporu’nun konu ile ilgili bölümlerini incelediğimizde; düzenlemenin lehine olarak “*Dolandırıcıların para transferlerini çok hızlı gerçekleştirdiği, mevcut sistemde savcı/hâkim kararı çıkana kadar paranın izinin kaybolduğu, bu nedenle bankalara ve ödeme kuruluşlarına şüpheli işlemleri kırk sekiz saate kadar askıya alma yetkisi verilmesinin mağduriyetleri önlemek için zaruri*

¹⁹ TBMM İnternet Sitesi, erişim 29 Aralık, 2025, <https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y4/T2/WebOnergeMetni/9dd73bbe-00f6-4c29-8295-bc87a4d228a2.pdf>.

olduğu”nun ifade edildiği,²⁰ düzenlemenin aleyhine olarak ise “Bankalara ve kripto varlık hizmet sağlayıcılarına, savcı veya hâkim kararı olmaksızın hesapları kırk sekiz saate kadar askıya alma yetkisi verilmesinin mülkiyet hakkını ve masumiyet karinesini ihlal ettiği, yargı yetkisinin özel hukuk tüzel kişilerine devredilmesinin Anayasa’ya aykırı olduğu, işlemi yapan kurumlara getirilen hukuki sorumsuzluk düzenlemesinin hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmadığı, keyfi uygulamalar nedeniyle vatandaşın zarara uğrayabileceği”nin ifade edildiği²¹ görülmektedir.

CMK’daki diğer koruma tedbirlerine baktığımızda; bazı koruma tedbirlerine sadece, bazı koruma tedbirlerine ise kural olarak soruşturma evresinde sulh ceza hakiminin, kovuşturma evresinde ise yargılamayı yapan mahkemenin karar vermeye yetkili olduğunu, soruşturma evresinde gözaltına alma tedbirine kural olarak Cumhuriyet savcısının yetkili olduğunu, arama ve elkoyma (CMK m. 127) tedbirleri örneğinde olduğu gibi kural olarak hakimnin karar vermeye yetkili olduğu bazı koruma tedbirlerine gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının, savcıya ulaşamayan hallerde ise kolluk amirinin yetkili olduğunu, suçüstü halinde yakalama tedbirini uygulamaya herkesin yetkili olduğunu görmekteyiz.

CMK’nın “Tanımlar” başlıklı 2. maddesinde yer alan “*soruşturma evresinin*” tanımından²² ve aynı Kanun’un 158/6. ve 160. maddelerinden²³ hareketle soruşturmayı

²⁰ TBMM İnternet Sitesi, erişim 29 Aralık, 2025, <https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y4/T2/DosyaKomisyonRaporunuVerdi/77f84673-672c-4dfd-b6ac-cd0d3834b1f1.pdf>.

²¹ TBMM İnternet Sitesi, erişim 29 Aralık, 2025, <https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y4/T2/DosyaKomisyonRaporunuVerdi/77f84673-672c-4dfd-b6ac-cd0d3834b1f1.pdf>.

²² “Soruşturma: Kanuna göre yetkili mercilerce suç şüphesinin öğrenilmesinden iddianamenin kabulüne kadar geçen evreyi, ... ifade eder.”

²³ CMK m. 158/6: “İhbar ve şikâyet konusu fiilin suç oluşturmadığının herhangi bir araştırma yapılmasını gerektirmeksizin açıkça anlaşılması veya ihbar ve şikâyetin soyut ve genel nitelikte olması durumunda soruşturma yapılmasına yer olmadığına karar verilir. Bu durumda şikâyet edilen kişiye şüpheli sıfatı verilemez. Soruşturma yapılmasına yer olmadığına dair karar, varsa ihbarda bulunana veya şikâyetçiye bildirilir ve bu karara karşı 173 üncü maddedeki usule göre itiraz edilebilir. İtirazın kabulü hâlinde Cumhuriyet başsavcılığı soruşturma işlemlerini başlatır. Bu fıkra uyarınca yapılan işlemler ve verilen kararlar, bunlara mahsus bir sisteme kaydedilir. Bu kayıtlar, ancak Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından görülebilir.”

CMK m. 160: “(1) Cumhuriyet savcısı, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlar. (2) Cumhuriyet savcısı, maddî gerçeğin araştırılması ve adil bir

başlatma kararını verecek olan merciin Cumhuriyet savcılığı olduğu kanaatindeyiz. İhbar veya şikâyet üzerine Cumhuriyet savcısına bir olay intikal ettirildiğinde, Cumhuriyet savcısı yapacağı ilk değerlendirmede fiilin kanunlarda suç olarak düzenlenmediği yahut basit şüphe düzeyinde dahi delil bulunmadığı kanaatine varıp soruşturmaya başlamayabilir.

CMK'nın 128/A maddesindeki düzenlemeye göre, henüz soruşturma evresi başlamadan önce banka, ödeme hizmeti sağlayıcısı veya kripto varlık hizmet sağlayıcısı – aşağıdaki başlık altında ayrıntılı olarak açıklanacağı üzere Kanun'da sayılan bilişim suçlarının işlendiğini gösteren makul suç şüphesinin bulunup bulunmadığına dair değerlendirmeyi yaparak - hesabın askıya alınması tedbirine karar verip uygulayacak ve hemen ardından tüm bilgi ve belgelerle birlikte durumu Cumhuriyet savcılığına bildirecektir. Cumhuriyet savcısı kendisine ulaşan bilgi ve belgeler ışığında CMK'nın 160. maddesindeki ifadeyle “bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâl” bulunduğu kanaatine varırsa soruşturmaya başlayacak, aksi takdirde soruşturmaya yer olmadığına dair karar vermesi gerekecektir.

Bu açıklamaların ardından, askıya alma tedbirine karar verme yetkisinin anılan özel hukuk tüzel kişilerine verilmiş olmasının “hukuki güvenlik” ve “hukuki belirlilik” ilkeleri açısından yerinde olmadığı yönündeki görüşümüzü ifade etmek isteriz. Anayasa Mahkemesi tarafından da ifade edildiği üzere²⁴; “Hukuki güvenlik ile belirlilik ilkeleri, hukuk devletinin önkoşullarındandır. Kişilerin hukuki güvenliğini sağlamayı amaçlayan hukuki güvenlik ilkesi, hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm eylem ve işlemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerekli kılar. Belirlilik ilkesi ise yasal düzenlemelerin hem kişiler hem de idare yönünden herhangi bir duraksamaya ve kuşkuyla yer vermeyecek şekilde açık, net, anlaşılır ve uygulanabilir olmasını, ayrıca kamu otoritelerinin keyfi uygulamalarına karşı koruyucu önlem içermesini ifade etmektedir.

yargılamanın yapılabilmesi için, emrindeki adli kolluk görevlileri marifetiyle, şüphelinin lehine ve aleyhine olan delilleri toplayarak muhafaza altına almakla ve şüphelinin haklarını korumakla yükümlüdür.”

²⁴ Anayasa Mahkemesi İnternet Sitesi, erişim 12 Ocak, 2026, AYM, 9.2.2017 T., 2016/143 Esas ve 2017/23 Karar, <https://normkararlarbilgibankasi.anayasa.gov.tr/ND/2017/23>.

Diğer taraftan, belirlilik ilkesi, yalnızca yasal belirliliği değil, daha geniş anlamda hukuki belirliliği ifade etmektedir. Erişilebilir, bilinebilir ve öngörülebilir gibi niteliksel gereklilikleri karşılaması koşuluyla kanunlar, mahkeme içtihatları ve yürütmenin düzenleyici işlemleri ile de hukuki belirlilik sağlanabilir.”.

Ceza ve ceza muhakemesi konusunda uzman olmayan, dolayısıyla bilişim suçlarının unsurlarını, bu suçların işlendiğini gösteren delillerin şüphe düzeyini değerlendirmesi beklenemeyecek olan özel hukuk tüzel kişilerine, mülkiyet hakkına doğrudan müdahale içeren ve kamu adına adli makamlarca kullanılması gereken böylesine önemli bir yetkinin verilmesinin, “*hukuki güvenlik*” ilkesi açısından yerinde olmadığını değerlendiriyoruz. Ayrıca, askıya alma yetkisi verilen banka, ödeme hizmeti sağlayıcısı veya kripto varlık hizmet sağlayıcısının hangi birimi tarafından bu yetkinin kullanılacağına Kanun’da açıkça düzenlenmemiş olmasının da “*hukuki belirlilik*” ilkesi açısından önemli bir eksiklik olduğunu değerlendiriyoruz. Zira, tedbire banka şubesindeki herhangi bir görevlin mi, şube müdürünün mü, yahut daha üst bir birim yöneticisinin mi yahut bunların hepsinin mi karar verebileceği yönünde Kanun’da bir açıklık olmamasının, mülkiyet hakkına müdahalenin sınırlarının Kanun’da açıkça gösterilmemesi sebebiyle, yerinde olmadığı kanaatindeyiz.

Yukarıda belirttiğimiz gerekçelerle, askıya alma tedbirine karar verme yetkisinin anılan özel hukuk tüzel kişileri yerine, kural olarak Cumhuriyet savcısının kararıyla, Cumhuriyet savcısına ulaşamayan hallerde ise kolluk amirinin yazılı emri ile adli bilişim konusunda uzman adli kolluk görevlilerine hesabın askıya alınması tedbirini uygulama yetkisi vermenin, ceza muhakemesi hukukunun genel esaslarına ve daha da önemlisi “*hukuk devleti*” ilkesine uygun ve diğer koruma tedbirlerindeki uygulamayla da uyumlu bir yaklaşım tarzı olacağı kanaatindeyiz.

Ayrıca, madde gerekçesinde²⁵; benzer bir mali önlemin 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun’un 19/A maddesinde düzenlendiği ifade edilmekle birlikte, gerekçede ifade edilen düzenleme incelendiğinde;

²⁵ TBMM İnternet Sitesi, erişim 29 Aralık, 2025, <https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y4/T2/WebOnergeMetni/9dd73bbe-00f6-4c29-8295-bc87a4d228a2.pdf>.

“yükümlüler²⁶ nezdinde veya bunlar aracılığıyla yapılmaya teşebbüs edilen ya da hâlihazırda devam eden işlemleri, işleme konu malvarlığının aklama veya terörün finansmanı suçu ile ilişkili olduğuna dair şüphe bulunması üzerine; Başkanlıkça şüpheyi teyit etmek, işlemi analiz etmek ya da gerekli görüldüğünde analiz sonuçlarını yetkili makamlara intikal ettirmek amacıyla yedi iş günü süreyle askıya almaya veya bu işlemlerin aynı süreyle gerçekleşmesine izin vermemeye (Maliye) Bakan”ının yetkili olduğunu görmekteyiz. İnceleme konumuz ile kısmen benzerlik gösteren bu tedbir; özel hukuk tüzel kişilerinin değil, idari bir makamın tedbire karar vermesi, askıya alınanın ise “hesap” değil “işlem” olması yönleriyle ayrılmaktadır.

CMK’nın 128/A maddesinin hesabın askıya alınması tedbirine karar verecek mercileri düzenleyen 1. fıkrasının dışında, aynı maddenin 4. fıkrasından; doğrudan doğruya Cumhuriyet savcısının yazılı emri üzerine bu tedbirin uygulanabileceği anlaşılmaktadır. Cumhuriyet savcısına doğrudan bu yetkinin verilmesinin yerinde olduğu kanaatindeyiz. Ancak Cumhuriyet savcısına tanınan bu yetkinin, hesabın askıya alınması tedbirinin genel esaslarının, koşullarının düzenlendiği 1. fıkra da yer alması gerektiğini değerlendiriyoruz.

3. Tedbire Başvurabilmesi İçin Aranılan Şüphe Düzeyi Açısından

CMK’nın 128/A maddesinde sayılan suçların işlendiği hususunda makul şüphe bulunması halinde hesabın askıya alınması tedbirine başvurulabilecektir.

İnceleme konumuz olan bu tedbir ihdas edilinceye kadar CMK’da suçun işlendiği hususunda makul şüphe bulunması durumunda başvurulacak bir koruma tedbiri mevcut

²⁶ 5549 sayılı Kanun m. 2/d: “d) *Yükümlü: Bankacılık, sigortacılık, bireysel emeklilik, sermaye piyasaları, ödünç para verme ve diğer finansal hizmetler ile posta ve taşımacılık, talih ve bahis oyunları alanında faaliyet gösterenler; döviz, taşınmaz, değerli taş ve maden, mücevher, nakil vasıtası, iş makinesi, tarihi eser, sanat eseri ve antika ticareti ile iştigal edenler veya bu faaliyetlere aracılık edenler ile noterler, spor kulüpleri, 19/3/1969 tarihli ve 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 35 inci maddesinin birinci ve üçüncü fıkrası ile alternatif uyuşmazlık çözüm yolları kapsamında yürütülen mesleki faaliyetler sırasında edinilen bilgiler hariç olmak, savunma hakkı ile hukuki dinlenilme hakkı bakımından diğer kanun hükümlerine aykırı olmamak ve yalnızca avukatların yapabileceği işlerle ilgili olarak 1136 sayılı Kanunun 36 ncı maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, taşınmaz alım satımı, sınırlı ayni hak kurulması ve kaldırılması, şirket, vakıf ve dernek kurulması, birleştirilmesi ile bunların idaresi, devredilmesi ve tasfiyesi işlerine ilişkin finansal işlemlerin gerçekleştirilmesi, banka, menkul kıymet ve her türlü hesaplar ile bu hesaplarda yer alan varlıkların idaresi işleriyle sınırlı olmak üzere serbest avukatlar ve Cumhurbaşkanınca belirlenen diğer alanlarda faaliyet gösterenleri” ifade eder.*

değildi. “*Makul şüphe*” CMK’da sadece arama koruma tedbirini düzenleyen hükümde yer almakta idi. Ancak, arama tedbirine ilişkin düzenlemedeki şüphe düzeyi, suçun işlendiğini hususunda aranan bir şüphe düzeyi değil, şüphelinin veya sanığın “*yakalanabileceği veya suç delillerinin elde edilebileceği hususunda*” aranan şüphe düzeyidir.

CMK’nın 160. maddesinde, Cumhuriyet savcısının, ihbar veya başka bir suretle bir suçun işlendiği izlenimini veren bir hâli öğrenir öğrenmez kamu davasını açmaya yer olup olmadığına karar vermek üzere hemen işin gerçeğini araştırmaya başlaması gerektiği ifade edilmiştir. Kanun’un aradığı “*suç işlendiği izlenimini veren hal*”, olgulara dayanan “*basit şüphe*” olarak ifade edilir ve suç işlendiğini gösteren iz, eser, emareler mevcutsa Cumhuriyet savcısının soruşturmayı başlatması gerekir.²⁷ CMK’nın 170. maddesinin 2. fıkrasına göre, soruşturma evresinin sonunda toplanan deliller, suçun işlendiği hususunda yeterli şüphe oluşturuyorsa; Cumhuriyet savcısı bir iddianame düzenler. Eldeki delillere göre, yapılacak muhakemede sanığın mahkûm olma ihtimali, beraat etmesi ihtimalinden daha yüksek ise yeterli şüphenin varlığından bahsedilir.²⁸ İnceleme konumuz olan tedbire başvurulabilmesi için aranan makul şüphe derecesinden anlaşılması gereken ise; soruşturmaya başlamak için aranan basit şüphenin ötesinde ve fakat iddianame düzenlenmesi için aranan yeterli şüphe düzeyine varması gerekmeyen, somut delillere dayanan, hesabın askıya alınması tedbirinin uygulanmasını haklı kılacak yoğunluktaki şüphe düzeyidir.

Tüm koruma tedbirleri için geçerli olan ölçülülük ilkesi gereğince, uygulanacak tedbir ile müdahale edilen hak ve muhtemel yaptırım arasında bir orantının bulunması gereklidir.²⁹ Bu ilkenin bir yansıması olarak, hesabın askıya alınması tedbirinin uygulanmasını haklı kılacak ölçüde Kanun’da sayılan suçların işlendiğine dair makul şüphesinin varlığını gösteren somut delillerin bulunması durumunda bu tedbire başvurulabilecektir. Kanunda basit şüphe düzeyinin ötesinde bir şüphe düzeyinin

²⁷ Centel ve Zafer, *Ceza Muhakemesi*, 98-99.

²⁸ Öztürk, Tezcan, Erdem, Alan, Sırma Gezer, Saygılar, Özaydın, Erden Tütüncü ve Tok, *Ceza Muhakemesi*, 439; Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Ceza Muhakemesi*, 509; Dülger ve Taşkın, *Ceza Muhakemesi*, 344.

²⁹ Şahin ve Göktürk, *Ceza Muhakemesi*, 281; Centel ve Zafer, *Ceza Muhakemesi*, 383.

aranması yerinde olmuştur. Bununla birlikte, somut olayda anılan suçların işlendiğine dair makul şüphenin bulunup bulunmadığına yukarıda isimleri zikredilen özel hukuk tüzel kişilerinin karar vereceğini gözden uzak tutmamak gerekir. Mülkiyet hakkına doğrudan müdahale veren bu yetkinin, adli bir makam olma sıfatını taşımayan, ceza ve ceza muhakemesi hukuku konusunda uzman olmayan, bu nedenle şüphe düzeyine ilişkin delil değerlendirmesi yapmaları beklenemeyecek olan özel hukuk tüzel kişilerinde olmasının, yerinde olmadığı yönündeki görüşümüzü tekrar ifade ediyoruz.

C. Tedbirin Uygulanması

1. Tedbirin Yerine Getirilmesi

Ödeme hizmeti sağlayıcısı veya kripto varlık hizmet sağlayıcısı tarafından hesabın askıya alınması tedbirine karar verildikten sonra, CMK'nın 128/A maddesinin 2. fıkrasına göre, bu durumun tüm bilgi ve belgelerle birlikte derhal yetkili Cumhuriyet başsavcılığına bildirilmesi gerekir. Kanun, askıya alma tedbirinin kırksekiz saat süreyle uygulanabileceğini düzenlediğine göre bu emredici süre dolmadan önce tedbir kararının Cumhuriyet savcılığına bildirilmiş olması gerekir. Zira, hesabın askıya alınması tedbiri, elkoyma tedbirinin aracı, ön aşaması durumundadır ve uygulanması kırksekiz saat ile sınırlandırılmıştır. Bu süre, askıya alma tedbirinin devamında elkoyma tedbirinin uygulanıp uygulanmayacağına karar vermek için kullanılması gereken bir süredir ve söz konusu süre dolduktan sonra tedbire devam edilmesi hukuka aykırı olacaktır.

CMK'nın 128/A maddesinin 4. fıkrasının lafzından, hesabın askıya alınması tedbirine doğrudan doğruya Cumhuriyet savcısının yazılı emriyle de başvuruabileceği anlaşılmaktadır. Cumhuriyet savcısı bu tedbire karar vermişse, tedbirin uygulanması için verdiği kararı ilgili mali kuruma bildirecektir. Cumhuriyet savcısına yetki veren bu düzenlemede tedbirin ne kadar süreyle uygulanacağı açıkça düzenlenmemişse de, hukuki güvenlik ilkesi gereğince maddenin 1. fıkrasında yer alan kırksekiz saatlik sürenin Cumhuriyet savcısının verdiği tedbir kararı için de geçerli olduğunu değerlendiriyoruz.

Askıya alma işleminin, bu tedbire karar veren merci tarafından hesap sahibine de bildirilmesi gerekir. Hesap sahibi, bu işlemin hukuka aykırı olduğunu ve kaldırılması gerektiğini düşündüğü takdirde başvuracağı merci, askıya alma tedbirinin uygulanmasına

neden olan suç hakkında soruşturma yapmaya yetkili Cumhuriyet başsavcılığıdır. Cumhuriyet savcısının, başvuru hakkında yirmidört saat içinde karar vereceği Kanun'da düzenlenmiş ise de, bu karara karşı başvurulabilecek bir kanun yolu öngörülmemiştir. Kanaatimizce, Cumhuriyet savcılığının verdiği karara karşı sulh ceza hakimine başvurulabilmesi yönünde düzenleme yapılması, mülkiyet hakkının korunması açısından yerinde olacaktır.

2. Tedbirin Sona Ermesi

Hesabın askıya alınması tedbirine ilişkin kararın bildirildiği yetkili Cumhuriyet savcılığınca yapılacak değerlendirme sonucunda ya suça konu menfaate elkonulmasına gerek olmadığı gerekçesiyle tedbirin kaldırılmasına karar verilecek ya da aşağıda ayrıntılı olarak incelenecek olan usul izlenerek suça konu menfaate hâkim kararı üzerine veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının yazılı emriyle elkoyma tedbiri uygulanacaktır.

Gerek askıya alma tedbirinin kaldırılmasına, gerek elkoyma tedbirine karar verilmesine ilişkin yapılacak bu değerlendirme ve karar sürecinin, askıya alma tedbirinin uygulanmaya başlandığı andan itibaren kırksekiz saati geçmemesi gerekir.

D. Tedbir Nedeniyle Oluşabilecek Zararın Tazmini

CMK'da "*Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat*" bölüm başlığı altında yer alan düzenlemelerden "*Tazminat istemi*" başlıklı 141. maddesinin 1. fıkrasına göre; yakalama, gözaltı, tutuklama, adli kontrol, arama ve elkoyma tedbirlerinin uygulanmasından kaynaklanan bazı hallere ilişkin maddi ve manevi zararlar Devlettten istenebilecektir. Tazminat istenebilecek olan haller Kanun'da sınırlı olarak sayılmıştır.³⁰

CMK'nın 128/A maddesinin 6. fıkrasına "*Bu madde uyarınca askıya alma işlemine karar veren gerçek ve tüzel kişiler, hukukî bakımdan sorumlu tutulmaz.*" şeklinde hüküm konulmak suretiyle Cumhuriyet savcısının soruşturmaya yer olmadığına

³⁰ Şahin ve Göktürk, *Ceza Muhakemesi*, 383; Öztürk, Tezcan, Erdem, Alan, Sırma Gezer, Saygılar, Özaydın, Erden Tütüncü ve Tok, *Ceza Muhakemesi*, 578; Hakan Hakeri, *Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat*, 3. bs. (Ankara: Seçkin Yayınevi, 2024), 139; Erçağ Metiner, *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat*, (Ankara: Adalet Yayınevi, 2024), 267.

karar verdiği durumda yahut soruşturma başladıktan sonra kovuşturmayaya yer olmadığına veya sanığın beraatine karar verilmesi durumlarında, hukuka aykırı olarak hesabı askıya alınan kişinin mağduriyetinin giderilmesine dönük hak arama yolunun önü de kapatılmış olmaktadır. Bununla birlikte, Kanun'da sayılan mali kurumlarca uygulanan “*hesabın askıya alınması*” tedbirinin, CMK'nın 141. maddesinin 1. fıkrasında sınırlı olarak düzenlenen koruma tedbirlerinin arasında sayılmaması ve aynı maddenin 3. fıkrası kapsamına giren hâkim veya Cumhuriyet savcısının muhakeme faaliyeti ile ilgili yaptığı işlemlerden olmaması nedeniyle, bahse konu koruma tedbirinden kaynaklanan zararın Devlet'ten tazmini yoluna da gidilemeyecektir. Maddede sayılan özel hukuk tüzel kişilerine verilen bu yetkiyi “*ileride hukuki sorumluluk doğabilir*” kaygısı taşımadan kullanmalarını sağlamak için getirildiğini düşündüğümüz söz konusu düzenlemenin, yerinde olmadığını değerlendiriyoruz. En azından bu özel hukuk tüzel kişilerine Devlet söz konusu yetkiyi verdiğine göre, Anayasa'nın 2. maddesinde Cumhuriyetin temel nitelikleri arasında ifadesini bulan “*hukuk devleti*” ilkesi gereğince, CMK'nın 141. maddesinin 1. fıkrasında sayılan koruma tedbirlerinin arasına hesabın askıya alınması tedbirini dahil edecek ve bu suretle söz konusu tedbirin uygulanmasından kaynaklanan zararların Devlet tarafından tazminini sağlayacak bir kanun değişikliği yapılması gerektiği kanaatindeyiz.

II. ASKIYA ALINAN HESAPTA BULUNAN SUÇA KONU MENFAATE ELKOYMA TEDBİRİ

Elkoyma; ceza muhakemesi açısından delil mahiyetinde olabilecek yahut müsadereye tabi tutulabilecek eşyanın adliyenin eli altına alınarak, bu eşya üzerinde zilyedin tasarruf yetkisinin rızası dışında ve geçici olarak kaldırılması olarak tanımlanabilir.³¹ Elkoyma tedbiri CMK'nın 123 ilâ 134. maddeleri arasında düzenlenmiştir. Bu düzenlemelerin mahiyetinden hareketle basit/genel elkoyma ve özel

³¹ Öztürk, Tezcan, Erdem, Alan, Sırma Gezer, Saygılar, Özaydın, Erden Tütüncü ve Tok, *Ceza Muhakemesi*, 517; Özbek, Doğan ve Bacaksız, *Ceza Muhakemesi*, 348; Şahin ve Göktürk, *Ceza Muhakemesi*, 337; Centel ve Zafer, *Ceza Muhakemesi*, 476; Dülger ve Taşkın, *Ceza Muhakemesi*, 433.

elkoyma şeklinde ayırım yapıldığı görülmektedir.³² CMK'nın 123 ilâ 127. maddeler arasında düzenlenen basit/genel elkoyma tedbiri ile inceleme konumuz olan tedbirin içerisinde olduğu 128 ilâ 134. maddeleri arasında düzenlenen özel elkoyma tedbirleri, kapsamı ve uygulanma şartları açısından önemli farklılıklar göstermektedir. İnceleme konumuz, CMK'nın 128/A maddesinde düzenlenen özel elkoyma tedbiri ile sınırlı olduğu için diğer elkoyma tedbirlerine değinilmeyecektir.

Elkoyma tedbiri, hesabın askıya alınması tedbirinin devamı mahiyetinde uygulanabilecek bir koruma tedbiridir. Bu kapsamda, her iki tedbirin uygulanabileceği kişiler ve suçlar, tedbirlere başvurulması için aranan şüphe düzeyi gibi hususlar aynı olduğundan, tekrara düşmemek için yukarıda değinilen bu mahiyetteki hususlar yeniden açıklanmamış, önceki açıklamalara atıf yapılmakla yetinilmiştir.

A. Tedbirin Kapsamı

1. Konu Açısından Tedbirin Kapsamı

Tedbirin konusunu; banka, ödeme hizmeti sağlayıcısı veya kripto varlık hizmet sağlayıcısı tarafından veya Cumhuriyet savcısının yazılı emriyle “askıya alınan hesapta bulunan suça konu menfaat” oluşturmaktadır.

Askıya alınan hesapta bulunan suça konu menfaat; para olabileceği gibi para yerine geçen menkul kıymetler ve bu kapsamda kripto varlıklar da olabilir. Menkul kıymetlerden ne anlaşılması gerektiğine ilişkin tanım SPK'nın 3. maddesinde yer almaktadır. Bu tanıma göre; “*menkul kıymetler: Para, çek, poliçe ve bono hariç olmak üzere; paylar, pay benzeri diğer kıymetler ile söz konusu paylara ilişkin depo sertifikalarını, borçlanma araçları veya menkul kıymetleştirilmiş varlık ve gelirlere dayalı borçlanma araçları ile söz konusu kıymetlere ilişkin depo sertifikalarını*” ifade etmektedir. Kripto varlıklar ise yine SPK'da “*dağıtık defter teknolojisi veya benzer bir teknoloji kullanılarak elektronik olarak oluşturulup saklanabilen, dijital ağlar üzerinden*

³² Basit ve özel elkoyma şeklindeki ayırım için bkz. Öztürk, Tezcan, Erdem, Alan, Sırma Gezer, Saygılar, Özaydın, Erden Tütüncü ve Tok, *Ceza Muhakemesi*, 517; genel ve özel elkoyma şeklindeki ayırım için bkz. Şahin ve Göktürk, *Ceza Muhakemesi*, 344; Dülger ve Taşkın, *Ceza Muhakemesi*, 434.

*dağıtımı yapılan ve değer veya hak ifade edebilen gayri maddi varlıklar” şeklinde tanımlanmaktadır.*³³

2. Uygulanacağı Kişiler Açısından Tedbirin Kapsamı

Elkoyma tedbiri, hesabın askıya alınması tedbirinin devamı mahiyetinde bir tedbir olduğundan, askıya alma tedbiri hangi kişiye ait hesap hakkında uygulanmış ise elkoyma tedbiri de aynı kişiye ait hesaptaki menfaat hakkında uygulanacaktır. Bu kapsamda elkoyma tedbiri şüpheli hakkında uygulanabileceği gibi hesap sahibi olan mağdur yahut üçüncü kişiler hakkında da uygulanabilir.³⁴

B. Tedbire Karar Verilebilmesinin Şartları

1. Tedbire Başvurulabilecek Suçlar Açısından

CMK’nın 128/A maddesinden anlaşılacağı üzere, biri diğerinin devamı mahiyetinde tedbirler olması nedeniyle, hesabın askıya alınması tedbirine başvurulabileceği sınırlı olarak sayılan suçlara konu menfaatlere ilişkin olarak elkoyma tedbiri uygulanabilecektir³⁵

2. Tedbire Karar Verecek Mercî Açısından

CMK’nın 128/A maddesinde, elkoyma tedbirine karar verebilecek merciler; kural olarak hâkim, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde ise Cumhuriyet savcısı olarak sayılmıştır. Soruşturma evresinde hâkim kararı gerektiren hallerde, bu kararı verecek olan mercii sulh ceza hakimliğidir.³⁶

Bu tedbire karar verebilecek mercilerin arasında “*mahkeme*”ye yer verilmemesi de, bahse konu tedbirin sadece soruşturma evresinde uygulanabilecek bir tedbir olduğunu göstermektedir.

³³ 6352 sayılı SPK’nın “*Kısaltmalar ve Tanımlar*” başlıklı 3. maddesinin 1. fıkrasının “bb” bendi.

³⁴ Hakkında hesabın askıya alınması tedbirine başvurulacak kişiler ile elkoyma tedbiri uygulanacak kişiler aynı olduğundan, konuyla ilgili olarak hesabın askıya alınması tedbirine ilişkin açıklamalara bakılmalıdır.

³⁵ Hesabın askıya alınması tedbirine suçlar ile elkoyma tedbiri uygulanacak suçlar aynı olduğundan, konuyla ilgili olarak hesabın askıya alınması tedbirine ilişkin açıklamalara bakılmalıdır.

³⁶ 5235 sayılı Adli Yargı İlk Derece Mahkemeleri ve Bölge Adliye Mahkemelerinin Kuruluş, Görev ve Yetkileri Hakkında Kanun m. 10.

3. Tedbire Başvurabilmesi İçin Aranan Şüphe Düzeyi Açısından

CMK'nın 128/A maddesinde sayılan suçların işlendiği hususunda makul şüphe bulunması halinde hesabın askıya alınması tedbirine başvurulabileceği belirtilmiş olmakla birlikte, elkoyma tedbiri açısından ayrı bir şüphe düzeyi gösterilmemiştir. Kanaatimizce hesabın askıya alınması tedbirinin devamı mahiyetinde olması nedeniyle zaten bu tedbirin uygulanması için sayılan suçların işlendiği yönündeki makul şüphenin varlığını gösteren somut delillerin varlığı aranacağından, aynı şüphe düzeyi elkoyma tedbiri için de geçerli olacaktır ve bu nedenle elkoyma tedbiri açısından ayrı bir şüphe düzeyi gösterilmesine gerek bulunmamaktadır.

Hesabın askıya alınması tedbirine karar verilmeden, doğrudan doğruya elkoyma tedbirinin uygulanıp uygulanamayacağı, uygulanabilirse bu durumda şüphe düzeyinin ne olacağı soruları akla gelebilir. Öncelikle, doğrudan elkoyma tedbirinin uygulanabileceğini, ancak bu kararın CMK'nın 128/A maddesine göre değil, aynı Kanun'un "*Taşınmazlara, hak ve alacaklara elkoyma*" başlıklı 128. maddesinin 1. fıkrasının "c" bendi kapsamında "*Banka veya diğer malî kurumlardaki her türlü hesaba*" elkoyma tedbiri şeklinde uygulanması gerektiğini söyleyebiliriz. Zira, CMK'nın 128/A maddesinin sistematığına bakıldığında önce hesabın askıya alınması tedbirinin ve akabinde şartları mevcutsa elkoyma tedbirinin uygulanması gerektiği görülmektedir. CMK'nın 128. maddesi açısından böyle bir zorunluluk bulunmamaktadır. Ayrıca, 128. maddeye göre hesaba elkoyma kararı verilirken bu maddede sayılan suçların işlendiğine ve bu suçlardan elde edildiğine dair somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebebinin bulunması gerekmektedir.

C. Tedbirin Uygulanması

1. Tedbirin Yerine Getirilmesi

Askıya alınan hesapta bulunan suça konu menfaate, kural olarak yetkili Cumhuriyet savcısının talebi üzerine sulh ceza hâkiminin kararıyla, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde ise Cumhuriyet savcısının yazılı emriyle, askıya alma anından itibaren kırksekiz saat içinde elkonulabilecektir. Cumhuriyet savcısı kararıyla elkoyma işlemi yapılmışsa, neden gecikmede sakınca bulunduğu ve bu kapsamda neden hâkime

başvurulmadığı hususları savcının kararında mutlaka yer almalıdır. Aksi takdirde yapılan elkoyma işlemi ve bu suretle elde edilen deliller hukuka aykırı olacaktır. Cumhuriyet savcısının kararı ile yapılan elkoyma işlemi yirmidört saat içinde görevli sulh ceza hâkiminin onayına sunulmalı ve sulh ceza hâkimi, kararını elkoymadan itibaren kırksekiz saat içinde açıklamalıdır; aksi halde elkoyma kendiliğinden kalkacaktır.

CMK'nın 128/A maddesinde düzenlenen elkoyma tedbiri ile aynı Kanun'un 128. maddesindeki elkoyma tedbiri arasındaki en önemli fark; 128. maddedeki tedbirin uygulanabilmesi için ilgili kurumlardan³⁷ rapor alınması şartının, 128/A maddesindeki tedbirin uygulanması açısından aranmamasıdır. Kanaatimizce, hesabın askıya alınması anından itibaren kırksekiz gibi kısa süre içinde elkoyma kararı verilmesi gerektiğinden, bu kadar kısa sürede fiilen de uygulanması mümkün olmayan rapor alınması şartının, inceleme konumuz olan tedbir açısından aranmaması yerinde olmuştur.

Madde gerekçesinde³⁸; “... bu madde kapsamında yapılacak elkoyma işlemleri açısından 128 inci madde uygulanacak ve gerekli işlemler tesis edilecektir.” denilmiştir. 128/A maddesinde de elkoyma tedbirinin yerine getirilmesine ilişkin bir detaya yer verilmemiştir. Usul hükümleri açısından kural olarak kıyas mümkün olduğundan, askıya alınan hesapta bulunan suçta konu menfaate elkoymanın ne şekilde yerine getirileceğine dair hükümler açısından 128. maddeye gidilmeli ve 128/A maddesindeki tedbirin bünyesine uyan hükümler bu tedbir için de uygulanmalıdır. Bu kapsamda; tedbirin uygulanmasında gecikme olmaması için hesapta bulunan suçta konu menfaate elkoyma kararı öncelikle, Cumhuriyet savcılığınca teknik iletişim araçlarıyla ilgili banka, ödeme hizmeti sağlayıcısı veya kripto varlık hizmet sağlayıcısına derhâl bildirilerek yerine getirilmesi sağlanmalı, ardından bahse konu elkoyma kararı, ilgili malî kuruma ayrıca tebliğ edilmelidir. Elkoyma tedbirine karar verildiği sırada tedbire konu hesap zaten

³⁷ CMK m. 128/1: “... Bu madde kapsamında elkoyma kararı alınabilmesi için ilgisine göre Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Sermaye Piyasası Kurulu, Mali Suçları Araştırma Kurulu, Hazine Müsteşarlığı ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumundan, suçtan elde edilen değere ilişkin rapor alınır. Bu rapor en geç üç ay içinde hazırlanır. Özel sebepler zorunlu kıldığında bu süre talep üzerine iki ay daha uzatılabilir.”

³⁸ TBMM İnternet Sitesi, erişim 29 Aralık, 2025, <https://cdn.tbmm.gov.tr/KKBSPublicFile/D28/Y4/T2/WebOnergeMetni/9dd73bbe-00f6-4c29-8295-bc87a4d228a2.pdf>.

askıya alınmış olduğu için, 128. maddede yer alan “*Elkoyma kararı alındıktan sonra, hesaplar üzerinde yapılan bu kararı etkisiz kılmaya yönelik işlemler geçersizdir.*” cümlesi 128/A maddesi açısından uygulama alanı bulamayacaktır. Öte yandan, elkonulan menfaatin ekonomik değer kaybına karşı ilgili mali kurum tarafından gerekli önlemlerin alınması gerekmektedir.³⁹

Bununla birlikte, inceleme konumuz olan koruma tedbirlerini düzenleyen 128/A maddesinin son fıkrasında, gerek elkoyma, gerek hesabın askıya alınması tedbirlerinin uygulanması sırasında Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkemenin talep ettiği bilgi ve belgeleri Kanun’da gösterilen süre zarfında göndermeyen mali kurumlara Cumhuriyet savcısınca idari para cezası uygulama yetkisi verilmektedir. Bu düzenlemeye göre, “*Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından banka, ödeme hizmeti sağlayıcısı veya kripto varlık hizmet sağlayıcısından istenen bilgi veya belgenin on gün içinde fiziki veya elektronik ortamda gönderilmesi zorunludur. İstenen bilgi veya belgenin gönderilmemesi ya da eksik gönderilmesi halinde Cumhuriyet savcısı tarafından ilgili banka, ödeme hizmeti sağlayıcısı veya kripto varlık hizmet sağlayıcısına elli bin Türk Lirasından üç yüz bin Türk Lirasına kadar idarî para cezası verilir.*”.

2. Tedbirin Sona Ermesi

Tedbirin sona ermesi hallerinden ilki, suçla konu menfaatin mağdura iadesidir. Bu husus CMK’nın 128/A maddesinin 5. fıkrasında; “*Elkonulan suçla konu menfaat, suçtan zarar gören mağdura ait olduğunun anlaşılması halinde soruşturma veya kovuşturma evresinde sahibine iade edilir.*” şeklinde düzenlenmiştir. Bu husus, soruşturma evresinde mağdurun veya Cumhuriyet savcısının talebi üzerine sulh ceza hakimince, kovuşturma evresinde ise yargılamayı yapan mahkemece suçla konu menfaatin mağdura iadesine karar verilmesi suretiyle yerine getirilir.

Tedbir, elkoyma kararına karşı itiraz edilmesi üzerine yetkili merci tarafından bu kararın kaldırılması sonucu da sona erebilir. CMK’nın 127. maddesinin 4. fıkrasında;

³⁹ Aynı yönde Ömer Özmen Baştürk, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Taşınmazlara, Hak ve Alacaklara El Koyma (CMK m. 128),” (Doktora tezi, Marmara Üniversitesi, 2025), 107; İsmail Dursun, “Ceza Muhakemesi Hukukunda Taşınmazlara, Hak ve Alacaklara El Koyma,” *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi* 21, 2 (2015): 551. https://dergipark.org.tr/tr/pub/maruhad/article/289901?issue_id=27556.

“Zilyedliğinde bulunan eşya veya diğer malvarlığı değerlerine elkonulan kimse, hâkimden her zaman bu konuda bir karar verilmesini isteyebilir.” hükmünden hareketle, elkoyma kararının kaldırılmasına ilişkin kararın soruşturma evresinde sulh ceza hâkimi, kovuşturma evresinde ise yargılamayı yapan mahkeme tarafından verilebileceğini söyleyebiliriz.

Sayılan bu durumların dışında, soruşturma evresinin sonunda Cumhuriyet savcısının kovuşturmaya yer olmadığına karar vermesi durumunda, kovuşturma evresinde ise hükümle birlikte tedbirin sona ermesi gerekir. Ancak, uygulamada hukuki sorunlar yaşanmaması için soruşturma evresinin sonunda kovuşturmaya yer olmadığına karar veren Cumhuriyet savcısının talebiyle sulh ceza hakiminin elkoyma kararının kaldırılmasına karar vermesi gerektiğini değerlendiriyoruz. Kovuşturma evresinde ise mahkemece hangi hüküm çeşidinin verildiğine bağlı olarak, elkoyma kararının kaldırılmasına veya müsadere hükümlerinin uygulanmasına karar verilmesi gerekecektir. Şayet sanık hakkında beraat hükmü verilmişse, bu hükümle birlikte elkoyma kararının kaldırılmasına da karar verilmesi gerekir. Beraat hükümleri dışında kalan CMK’nın 223. maddesinde sayılan diğer hüküm çeşitleri açısından, suça konu menfaatin mağdura ait olduğu anlaşılmış ise elkoyma kararı kaldırılarak bu menfaatin mağdura iadesine karar verilmesi, aksi takdirde şartları mevcutsa güvenlik tedbiri olarak müsadere hükümlerinin uygulanmasına karar verilmesi gerekir.

D. Tedbir Nedeniyle Oluşabilecek Zararın Tazmini

Elkoyma tedbirinden kaynaklanan zararların tazmininin düzenlendiği CMK’nın 141. maddesinin 1. fıkrasının “j” bendine göre; *“Eşyasına veya diğer malvarlığı değerlerine, koşulları oluşmadığı halde elkonulan veya korunması için gerekli tedbirler alınmayan ya da eşyası veya diğer malvarlığı değerleri amaç dışı kullanılan veya zamanında geri verilmeyen”* kişiler, maddî ve manevî her türlü zararlarını, Devletten isteyebileceklerdir.

Tazminat talebinin hangi süre içinde yapılacağına ilişkin düzenleme CMK’nın 142. maddesinde yer almaktadır. Bu düzenlemeye göre, karar veya hükmün kesinleştiğinin ilgisine tebliğinden itibaren üç ay ve herhâlde karar veya hükümlerin kesinleşme tarihini izleyen bir yıl içinde tazminat isteminde bulunulabilir. Tazminat

davası açılabilmesi için kural olarak 142. maddede gösterilen süreler içerisinde ilgililerin talepte bulunması gerekmektedir birlikte, bazı durumlarda karar veya hüküm kesinleşmeden önce de tazminat davası açılabilir.⁴⁰ Yargıtay, asıl davanın sonucuna bağlı veya asıl davada verilecek kararları etkileyici talepler yönünden mutlaka davanın esasıyla ilgili verilen karar veya hükmün kesinleşmesi gerektiği, bunun dışındaki durumlar yönünden böyle bir zorunluluğun bulunmadığı görüşündedir.⁴¹ Suça konu menfaate elkoyma kararı açısından da somut olayın özelliklerine göre kural olarak yargılama sonucu verilen hükmün kesinleşmesinden sonra Kanun'da gösterilen süreler içinde, istisnai olarak ise - *elkoyma kararından kaynaklanan maddi ve manevi zararın asıl ceza davasının sonucundan bağımsız olarak ortaya çıkması durumunda* – Kanun'da gösterilen süreler beklenmeden tazminat davası açılabilir.

Tazminat talebinin hangi mercie yapılacağı ve uygulanacak usul CMK'nın 142'nci maddesinde düzenlenmiştir. Bu düzenlemeye göre, elkoyma tedbirinin uygulanmasından kaynaklanan tazminat istemini karara bağlamakla görevli mahkeme, ağır ceza mahkemesidir. Yetkili mahkeme ise, kural olarak, -*zarar doğuran işlemi yapanın kim/hangi makam olduğu önem taşımaksızın*- zarara uğrayanın oturduğu yer ağır ceza mahkemesidir. Kuralın istisnası ise, koruma tedbiri nedeniyle zarara uğradığını ileri süren kişinin oturduğu yer ağır ceza mahkemesinin tazminat konusu işlemle ilişkili olması durumunda, aynı yerde başka bir ağır ceza dairesi bulunmuyorsa, en yakın yer ağır ceza mahkemesinin yetkili olmasıdır.

⁴⁰ Centel ve Zafer, *Ceza Muhakemesi*, 554.

⁴¹ "... Mahkemece, henüz dava açma koşullarının oluşmadığı dolayısıyla derdest davalarda, koruma tedbirleri nedeniyle tazminat davası açılmayacağı gerekçesiyle talebin reddine karar verilmiş bulunduğundan, öncelikle derdest davalarda, koruma tedbirleri nedeniyle tazminat davası açılıp açılmayacağı konusu değerlendirilmiştir...5271 sayılı CMK'nın; "Tazminat istemi" başlıklı 141. maddesi incelendiğinde, bir kısım tazminat nedenleri konusunda karar verilmesi için, davanın esasıyla ilgili bir kararın verilmesi zorunluluğunun bulunmadığı dolayısıyla bu nedenlere dayalı istemlerde, davanın sonuçlanmasına gerek bulunmadığı yasal düzenlemeden açıkça anlaşılmaktadır... Hal böyle iken, davanın esasıyla ilgili henüz hüküm verilmediği ve derdest davalarda koruma tedbirlerine dayalı olarak dava açılmayacağına ilişkin gerekçenin yasal bir dayanağı bulunmadığı gibi mahkemenin bu yöndeki değerlendirmesi de isabetsizdir...", (Y 12 CD, 15.5.2012 T., 2011/20114 Esas ve 2012/12183 Karar, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası, erişim 16 Ocak, 2026, <https://lib.kazanci.com.tr/kho3/ibb/files/12cd-2011-20114.htm>); aynı yöndeki bir başka karar için bkz. YGCK, 24.2.2022 T., 2017/12-544 Esas ve 2022/123 Karar, Kazancı İçtihat Bilgi Bankası, erişim 16 Ocak, 2026, <https://lib.kazanci.com.tr/kho3/ibb/files/cgk-2017-12-544.htm>.

Koruma tedbirleri nedeniyle doğan zararın tazmini için açılan davada uygulanacak hükümler CMK 142 ilâ 144 maddeleri arasında düzenlenmiştir. Bu düzenlemelerden 142. maddesinin 5. fıkrasında “*tazminat hukukunun genel prensiplerine göre verilecek tazminat miktarının saptanmasında mahkemenin gerekli gördüğü her türlü araştırmayı yapmaya*” yetkili olduğu ifade edilmiştir. Mahkemeyi tazminat hukukunun genel prensiplerini uygulamaya mecbur tutan hal; “*tazminat miktarının saptanması*”dır.⁴² Kanun bunun dışındaki durumlarda mahkemeyi tazminat hukukunu uygulamaya zorlayacak bir düzenleme içermemektedir. Ceza mahkemesinde görülen bir tazminat davası olması sebebiyle, tam olarak ceza davası veya hukuk davası olarak adlandıramayacağımız bu dava çeşidinin kendine özgü veya karma nitelikli bir dava olduğunu söyleyebiliriz.⁴³ CMK’da mahkemenin bu davada uygulayacağı usul hükümlerine ilişkin ayrıntılı bir düzenleme bulunmamakla birlikte, öncelikli olarak CMK 142 vd. maddeleri uygulanmalı; boşluk bulunan hallerde ise öncelikle CMK hükümleri ve burada hüküm bulunmayan -*taleple bağlılık, temyizde kesinlik sınırı gibi*- hallerde ise 6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu hükümleri uygulanmak suretiyle bu boşluklar doldurulmalıdır.⁴⁴

⁴² Hakeri, *Koruma Tedbirleri*, 414; Veysel Candan Canoğlu, *Ceza Muhakemesi Hukukunda Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat Davaları (Haksız Yakalama, Gözaltı, Tutuklama, Arama ve El Koyma)*, (Ankara: Seçkin Yayınevi, 2017), 160-161.

⁴³ “... Ceza Genel Kurulu’nun 09.02.1981 tarih ve 443-33 sayılı kararı başta olmak üzere birçok kararında da vurgulandığı üzere, 466 sayılı Yasaya göre açılan bu dava, ceza ve hukuk davalarındaki usûl kurallarını karma biçimde içeren özel bir dava olduğundan, 466 sayılı Yasadaki boşluklar, Ceza ve Hukuk Yargılama Yasalarındaki hükümlere göre doldurulmalıdır./1412 sayılı CYUY’nın 5320 sayılı Yasanın 8. maddesi uyarınca halen yürürlükte bulunan 305. maddesinde, ceza mahkemelerinden verilen hükümlerin temyiz edilebileceği belirtilmektedir. Maddede sözü edilen hükümler, 5271 sayılı CYY’nın 223. maddesinde sayılan ve ancak bir ceza yargılamasına özgü olan beraat, ceza verilmesine yer olmadığı, mahkûmiyet, güvenlik tedbiri, davanın reddi, düşme ve adli yargı dışındaki bir yargı merciine yönelik görevsizlik kararlarıdır. Yine CYUY’nın 305. maddesinde, temyiz edilemeyecek olan hükümler de belirlenmiş, bunlarla ilgili ölçütler ise, para cezası miktarına göre saptanmıştır. Dolayısıyla ancak bir ceza hükmünde esas alınabilecek olan bu kıstas, şahsî hakka ilişkin bir talep üzerine verilen kararlar bakımından uygulanabilir nitelikte değildir. O bakımdan, haksız tutuklamaya ilişkin tazminat davasında verilen kararların temyizi halinde, sözü edilen boşluğun, karar tarihinde yürürlükte bulunan Hukuk Usulü Muhakemeleri Yasasının 427. maddesi uygulanmak suretiyle doldurulması gerekir...”, (YCGK, 15.5.2012 T., 2012/319 Esas ve 2012/195 Karar, Yargıtay İnternet Sitesi, erişim 16 Ocak, 2026, <https://karararama.yargitay.gov.tr>.)

⁴⁴ “... Öte yandan, 466 sayılı Kanun uyarınca ağır ceza mahkemelerinde açılan tazminat davalarının kendine özgü yapısı nedeniyle uygulamada birçok sorunla karşılaşmış, Ceza Genel Kurulu’nun 09.02.1981 tarihli ve 443-33 sayılı kararı başta olmak üzere birçok kararında; bu davaların, ceza ve hukuk davalarındaki usul kurallarını karma biçimde içeren özel bir dava olduğundan, 466 sayılı Kanun’daki boşlukların Ceza ve Hukuk Muhakemesi Kanunlarındaki hükümlere göre doldurulması

SONUÇ

7571 sayılı Kanunla CMK'na eklenen 128/A maddesinde düzenlenen “*hesabın askıya alınması*” ve “*suça konu menfaate elkoyma*” tedbirlerinin kapsamı, şartları, yerine getirilmesi ve sona ermesi çalışmamızda sırasıyla incelenmiş ve bu konularla ilgili eleştirilerimiz ve önerilerimiz dile getirilmiştir.

Bilişim sistemlerinin suç işlemede her geçen gün daha fazla kullanılması nedeniyle, suç delillerinin kaybolmasının ve suçtan zarar görenlerin mağduriyetinin önlenmesi amacıyla, kanun koyucunun bu tedbirleri ihdas etmesi yerinde olmuştur.

CMK'nın 128/A maddesinin başlığı, bu tedbirlerin tüm bilişim suçları açısından uygulanabileceği izlenimini doğuracak şekilde kaleme alınmış olmakla birlikte, madde metninde hesabın askıya alınması tedbirine başvurulabilecek suçların tahdidi olarak sayılması nedeniyle, bu tedbir tüm bilişim suçları açısından uygulanamayacaktır. TCK'nın “*Sistemi engelleme, bozma, verileri yok etme veya değiştirme*” başlıklı 244. maddede düzenlenen “*Bir bilişim sisteminin işleyişini engelleme veya bozma*” ve “*Bir bilişim sistemindeki verileri bozma, yok etme, değiştirme veya erişilmez kılma, sisteme veri yerleştirme, var olan verileri başka bir yere gönderme*” fiillerinin bir banka veya kredi kurumuna ait bilişim sistemi üzerinde işlenmesi ve bu suretle haksız çıkar sağlanması söz konusu olabilecektir. Ancak, CMK'nın 128/A maddesinde sayılan suçlardan olmaması nedeniyle, TCK'nın 244. maddesinde düzenlenen suç açısından askıya alma tedbirinin uygulanması mümkün olmayacaktır. Bu nedenle, yapılacak bir kanun değişikliği ile TCK'nın 244. maddesinde düzenlenen suçun da askıya alma tedbirinin uygulanabileceği suçların arasına dahil edilmesi gerektiğini değerlendiriyoruz.

gerektiği, ... gözetilerek çözüme ulaşılabileceği kabul edilmiştir...” (YCGK, 21.3.2019 T., 2017/770 Esas ve 2019/232 Karar, Yargıtay İnternet Sitesi, erişim 16 Ocak, 2026, <https://karararama.yargitay.gov.tr>); ayrıca bkz. Hakeri, *Koruma Tedbirleri*, 414; Nabi Özalp, “Uygulamada Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat (CMK m. 141-144),” *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* 145 (2019): 145 vd. https://medya.barobirlik.org.tr/tbbdergisi/App_Themes/Dergi/2019-145-1881.pdf; Doğan Gedik, “Güncel Yargı Kararları Işığında Uygulamada Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat Davalarında Tazminat İstemi Koşulları, Başvuru Şekli ve Yargılama Usulü,” *İstanbul Barosu Dergisi* 96, 2 (2022): 139. <https://www.istanbulbarosu.org.tr/files/yayinlar/dergi/ibd2022/136/>.

CMK'nın 128/A maddesinin 1. fıkrasında, hesabın askıya alınması tedbirine karar verebilecek merciiler; banka, ödeme hizmeti sağlayıcısı veya kripto varlık hizmet sağlayıcısı olarak sayılmıştır. Hesabın askıya alınması tedbirine karar vermeye yetkili bu mercilerin, özel hukuk tüzel kişileri olduğu anlaşılmaktadır. CMK'nın 128/A maddesindeki düzenlemeye göre, henüz soruşturma evresi başlamadan önce banka, ödeme hizmeti sağlayıcısı veya kripto varlık hizmet sağlayıcısı hesabın askıya alınması tedbirini uygulayacak ve hemen ardından tüm bilgi ve belgelerle birlikte durumu yetkili Cumhuriyet savcılığına bildirecektir. Maddi ceza hukuku ve ceza muhakemesi hukuku konusunda uzman olmayan, bu nedenle bilişim suçlarının unsurlarını, bu suçların işlendiğinin gösteren delillerin makul şüphe düzeyine ulaşip ulaşmadığını değerlendirmesi beklenemeyecek olan özel hukuk tüzel kişilerine, mülkiyet hakkına doğrudan müdahale içeren ve kamu adına adli makamlarca kullanılması gereken böylesine önemli bir yetkinin verilmesinin, hukuki güvenlik ilkesi açısından yerinde olmadığını değerlendiriyoruz. Ayrıca, askıya alma yetkisi verilen banka, ödeme hizmeti sağlayıcısı veya kripto varlık hizmet sağlayıcısının hangi birimi tarafından bu yetkinin kullanılacağına Kanun'da açıkça düzenlenmemiş olmasının da hukuki belirlilik ilkesi açısından önemli bir eksiklik olduğunu değerlendiriyoruz. Bu nedenle, Kanun'da sayılan özel hukuk tüzel kişileri yerine, kural olarak Cumhuriyet savcısının kararıyla, Cumhuriyet savcısına ulaşılamayan hallerde ise kolluk amirinin yazılı emri ile adli bilişim konusunda uzman adli kolluk görevlilerine hesabın askıya alınması tedbirini uygulama yetkisi vermenin, ceza muhakemesi hukukunun genel esaslarına daha uygun ve diğer koruma tedbirlerindeki uygulamayla da uyumlu bir yaklaşım tarzı olacağı kanaatindeyiz.

Askıya alma işleminin bildirildiği hesap sahibi, bu işlemin hukuka aykırı olduğunu ve kaldırılması gerektiğini düşündüğü takdirde başvuracağı merci, askıya alma tedbirinin uygulanmasına neden olan suç hakkında soruşturma yapmaya yetkili olan Cumhuriyet başsavcılığıdır. Cumhuriyet savcısının, bu kararına karşı başvurulabilecek bir kanun yolu öngörülmemiştir. Kanaatimizce, Cumhuriyet savcılığının verdiği karara karşı sulh ceza hakimine başvurulabilmesi yönünde düzenleme yapılması, mülkiyet hakkının korunması açısından yerinde olacaktır.

CMK'nın 128/A maddesinin 6. fıkrasına “*Bu madde uyarınca askıya alma işlemine karar veren gerçek ve tüzel kişiler, hukukî bakımdan sorumlu tutulmaz.*” şeklinde hüküm konulmak suretiyle, Kanun'da sayılan özel hukuk tüzel kişilerince hukuka aykırı olarak hesabı askıya alınan kişinin mağduriyetinin giderilmesine yönelik hak arama yolunun önü de kapatılmış olmaktadır. Bununla birlikte, CMK'nın 141. maddesinin 1. fıkrasında tahdidi olarak düzenlenen koruma tedbirlerinin arasında sayılmaması ve aynı maddenin 3. fıkrası kapsamına giren hâkim veya Cumhuriyet savcısının muhakeme faaliyeti ile ilgili yaptığı işlemlerden olmaması nedeniyle, bahse konu koruma tedbirinden kaynaklanan zararın Devlet'ten tazmini yoluna da gidilemeyecektir. Devlet tarafından, anılan özel hukuk tüzel kişilerine söz konusu yetki verildiğine göre, CMK'nın 141. maddesinin 1. fıkrasında sayılan koruma tedbirlerinin arasına hesabın askıya alınması tedbirini dahil edecek bir kanun değişikliği yapılmasının ve bu tedbirin uygulanmasından kaynaklanan zararların Devlet tarafından tazmininin sağlanmasının “*hukuk devleti*” ilkesine uygun bir yaklaşım tarzı olacağı kanaatindeyiz.

CMK'nın 128/A maddesinde de elkoyma tedbirinin yerine getirilmesine ilişkin bir detaya yer verilmemiştir. Usul hükümleri açısından kural olarak kıyas mümkün olduğundan, askıya alınan hesapta bulunan suça konu menfaate elkoymanın ne şekilde yerine getirileceğine dair hükümler açısından 128. maddede yer alan düzenlemeler kıyasen uygulanabilir. Ayrıca, elkoyma tedbirinin uygulanmasından kaynaklanan zararların tazmini açısından CMK'nın 141 ilâ 144. maddeleri arasındaki düzenlemeler uygulanabilecektir.

KAYNAKÇA

- Baştürk, Ömer Özmen. “Ceza Muhakemesi Hukukunda Taşınmazlara, Hak ve Alacaklara El Koyma (CMK m. 128).” Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, 2025.
- Bozdoğan Akbulut, Berrin. “Bilişim Suçları.” *Selçuk Üniversitesi Hukuk Fakültesi Dergisi* 8, 1-2 (2000): 545-555. https://dergipark.org.tr/tr/pub/suhfd/article/280658?issue_id=26619.
- Canoğlu, Veysel Candan. *Ceza Muhakemesi Hukukunda Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat Davaları (Haksız Yakalama, Gözaltı, Tutuklama, Arama ve El Koyma)*. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2017.
- Centel, Nur ve Hamide Zafer. *Ceza Muhakemesi Hukuku*. 20. bs. İstanbul: Beta Yayınevi, 2021.
- Dursun, İsmail. “Ceza Muhakemesi Hukukunda Taşınmazlara, Hak ve Alacaklara El Koyma.” *Marmara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Hukuk Araştırmaları Dergisi* 21, 2 (2015): 535-558. https://dergipark.org.tr/tr/pub/maruhad/article/289901?issue_id=27556.
- Dülger, Murat Volkan ve Şaban Cankat Taşkın. *Ceza Muhakemesi Hukuku*. 2. bs. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2024.
- Dülger, Murat Volkan. *Bilişim Suçları ve İnternet İletişim Hukuku*. 11. bs. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2025.
- Gedik, Doğan. “Güncel Yargı Kararları Işığında Uygulamada Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat Davalarında Tazminat İstemi Koşulları, Başvuru Şekli ve Yargılama Usulü.” *İstanbul Barosu Dergisi* 96, 2 (2022): 135-187. <https://www.istanbulbarosu.org.tr/files/yayinlar/dergi/ibd20222/136/>.
- Göktürk, Neslihan. *Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat (CMK m. 141-144)*. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2024.
- Gül, Ahmet. *Doğrudan-Dolaylı Bilişim Suçları*. 3. bs. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2021.
- Hakeri, Hakan. *Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat*. 3. bs. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2024.
- Metiner, Erçağ. *Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi Kararları Işığında Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat*. Ankara: Adalet Yayınevi, 2024.

- Özalp, Nabi. “Uygulamada Koruma Tedbirleri Nedeniyle Tazminat (CMK m. 141-144).” *Türkiye Barolar Birliği Dergisi* 145 (2019): 81-158.
https://medya.barobirlik.org.tr/tbbdergisi/App_Themes/Dergi/2019-145-1881.pdf.
- Özbek, Veli Özer, Koray Doğan ve Pınar Bacaksız. *Ceza Muhakemesi Hukuku*. 18. bs. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2025.
- Özkaya, Pelin. “Dijital Dünyada Çevrimiçi Riskler, Bilişim Suçları ve Mağdur Çocuk.” *Türkiye Adalet Akademisi Dergisi* 53 (2023): 13-42.
https://dergipark.org.tr/tr/pub/taad/article/1231771?issue_id=75096.
- Özsoy, Nevzat. “Yargıtay Kararları Işığında Doğrudan Bilişim Suçları (TCK. 243 ve 244).” *Yaşar Hukuk Dergisi* 1, 2 (2019): 295-352.
https://dergipark.org.tr/tr/pub/yhd/article/807720?issue_id=52537.
- Öztürk, Bahri, Behiye Eker Kazancı ve Sesim Soyer Güleç. *Ceza Muhakemesi Hukukunda Koruma Tedbirleri*. 5. bs. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2022.
- Öztürk, Bahri, Durmuş Tezcan, Mustafa Ruhan Erdem, Esra Alan, Özge Sırma Gezer, Yasemin F. Saygılar, Özdem Özaydın, Efser Erden Tütüncü ve Mehmet Can Tok. *Nazari ve Uygulamalı Ceza Muhakemesi Hukuku*. 18. bs. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2024.
- Şahin, Cumhur ve Neslihan Göktürk. *Ceza Muhakemesi Hukuku*. 16. bs. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2025.
- Vurucu, Mehmet ve Mustafa Ufuk Arı. *A’dan Z’ye Bankacılık, Yasal Mevzuat-Organizasyon-Fonlar*, cilt 1. 2. bs. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2017.
- Yenisey, Feridun ve Ayşe Nuhoglu. *Ceza Muhakemesi Hukuku*. 13. bs. Ankara: Seçkin Yayınevi, 2025.